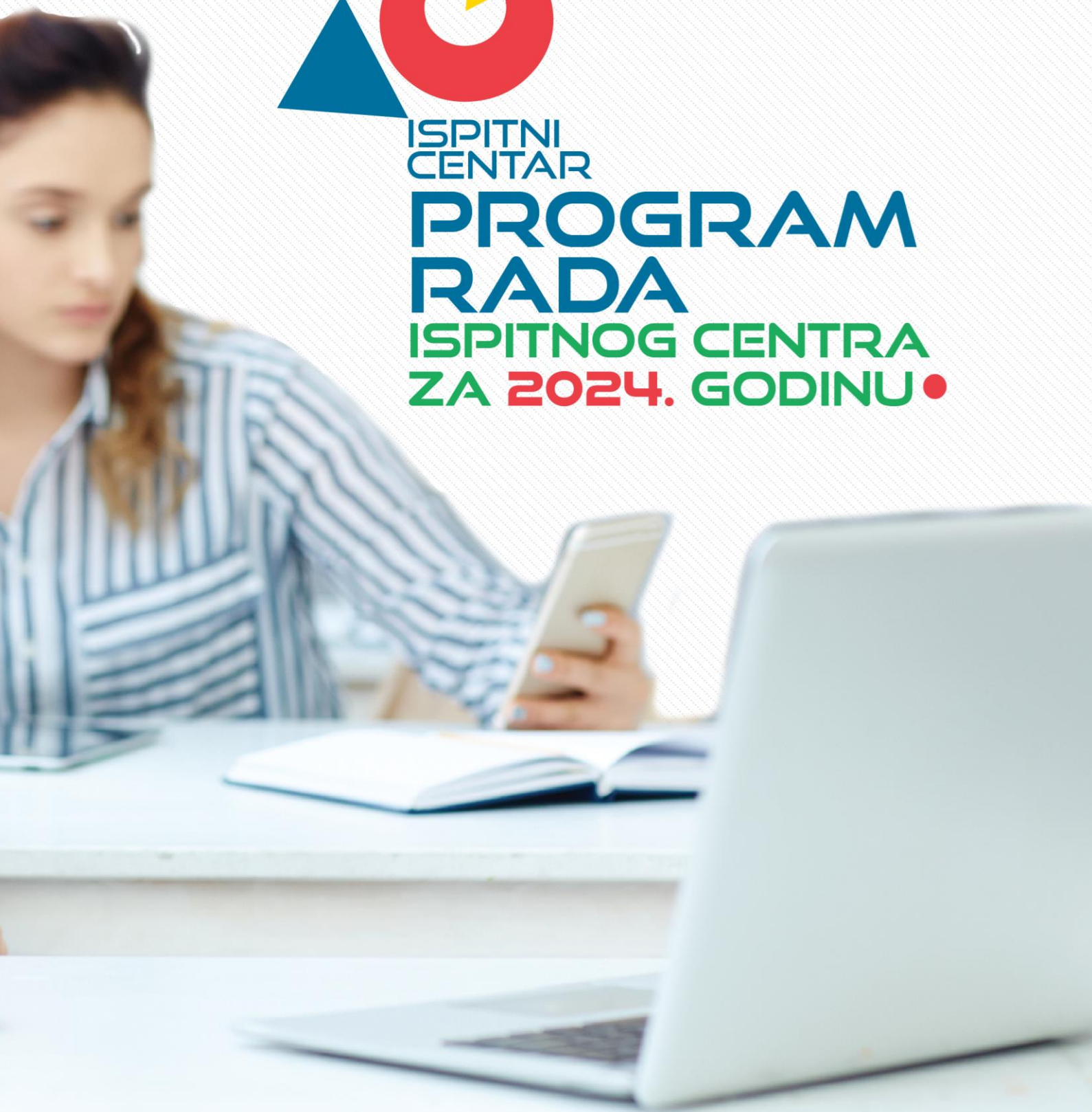

ISPITNI
CENTAR

PROGRAM RADA

ISPITNOG CENTRA
ZA 2024. GODINU ●

SADRŽAJ

UVOD	3
1. OPŠTI PODACI	4
2. AKTIVNOSTI ISPITNOG CENTRA U 2024. GODINI	6
3. MATURSKI I STRUČNI ISPIT 2023/2024. GODINE	6
4. EKSTERNA PROVJERA ZNANJA NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE	13
5. NACIONALNO TESTIRANJE	18
6. DRŽAVNO TAKMIČENJE UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA	21
7. Pripreme za PISA 2025	26
PISA 2025 – Probno testiranje i izvještaji o rezultatima PISA 2022	26
8. TIMSS 2023	28
TIMSS LONGITUDINAL	29
9. PIRLS ISTRAŽIVANJE	30
10. CJELOŽIVOTNO UČENJE NACIONALNE STRUČNE KVALIFIKACIJE	31
11. MEĐUNARODNA TAKMIČENJA	32
12. PROVJERA ZNANJA CRNOGORSKOG JEZIKA ZA PRIJEM U CRNOGORSKO DRŽAVLJANSTVO	32
13. OSTALE AKTIVNOSTI	33

UVOD

Na osnovu Odluke („Službeni list RCG“ br. 68/05), Ispitni centar je osnovan kao javna ustanova za obavljanje eksterne provjere postignutih standarda znanja i vještina učenika, odnosno polaznika.

Pored poslova propisanih zakonom, Ispitni centar obavlja i sljedeće poslove:

- ▶ *Priprema i utvrđuje metodologiju za sprovođenje eksterne provjere znanja učenika, odnosno polaznika, u skladu sa zakonom,*
- ▶ *Izrađuje i formira bazu testova i drugih ispitnih materijala,*
- ▶ *Priprema i izvodi pilot testiranje,*
- ▶ *Izrađuje i štampa ispitne materijale, brošure, uputstva i dr.,*
- ▶ *Vodi odgovarajuće evidencije koje se odnose na eksternu provjeru znanja,*
- ▶ *Analizira, obrađuje i objavljuje rezultate eksterne provjere znanja,*
- ▶ *Organizuje savjetodavni rad sa školama u cilju pružanja stručne pomoći za kvalitetnije sprovođenje eksterne provjere znanja,*
- ▶ *Organizuje seminare, savjetovanja, predavanja i dr. koji su od značaja za sprovođenje i unapređenje eksterne provjere znanja,*
- ▶ *Priprema i organizuje Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola,*
- ▶ *Aktivno učestvuje i sprovodi projekte čiji je cilj međunarodna uporedivost obrazovnih sistema.*

1. OPŠTI PODACI

Radi uspješnog obavljanja djelatnosti Ispitni centar se sastoji od više cjelina:

1. Kabinet direktora;
2. Sektor za razvoj i sprovođenje ispita;
3. Sektor za informacione sisteme;
4. Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke;
5. Služba za pravne poslove i upravljanje ljudskim resursima, i
6. Služba za štampanje i logistiku;

U **Kabinetu direktora** vrše se poslovi:

Rukovođenja i predstavljanja Ispitnog centra, predlaganja i pripreme razvojnih projekata; pripreme saopštenja i informacija za javnost i saradnje sa medijima; organizacije događaja i javnih nastupa predstavnika Ispitnog centra; administrativni poslovi za radna tijela; saradnje sa institucijama na nacionalnom i međunarodnom nivou; saradnje sa NVO; pripremanja i predlaganja budžeta; revidiranja postojećih i uvođenje novih procedura u cilju unapređenja procesa rada Ispitnog centra; pripreme i organizovanja dnevnih i mjesečnih, i radnih obaveza; prijem i evidencija poziva; prijema stranaka; organizovanja sastanaka i vođenja zapisnika; proces upravljanja kvalitetom i ispunjavanje obaveza prema međunarodnom ISO standardu; praćenja konkursa za projekte u oblasti obrazovanja; pripremanja projektnih prijedloga za apliciranje na projektima i poslovi pružanja podrške u realizaciji projektnih zadataka i drugo.

U **Sektoru za razvoj i sprovođenje ispita** vrše se poslovi:

Praćenja i razvijanja metodologije eksterne evaluacije; uspostavljanja metoda, tehnika, postupaka i procedura eksterne evaluacije; izbora i obuke saradnika za izradu ispitnih materijala; koordinaciju radnih grupa za izradu ispitnih materijala; analizu ispitnih materijala i izradu testova; analizu rezultata eksterne evaluacije; pisanje izvještaja i prijedloga itd.; razvijanja procedura eksternih ispita; obuke saradnika na izvođenju eksternih ispita; koordinacije realizacijom i nadzor nad sprovođenjem eksternih ispita; praćenje i implementacija savremenih trendova u sprovođenju ispita; planiranja i organizacije državnih takmičenja i međunarodnih olimpijada; planiranja i organizacije sprovođenja međunarodnih testiranja, obuke licenciranih ispitivača u postupku sticanja stručne kvalifikacije, razvijanja procedura u oblasti cjeloživotnog učenja i drugo.

U **Sektoru za informacione sisteme** vrše se poslovi:

Razvijanja, vođenja i manipulisanja bazama podataka; obrade rezultata ispita i testiranja; analize podataka; praćenja i implementacije savremenih trendova u djelokrugu svog rada; pružanja informatičke podrške ostalim sektorima; održavanja opreme i informacionog sistema Ispitnog centra i drugo.

U **Službi za finansije, računovodstvo i javne nabavke** vrše se poslovi:

Materijalno-finansijski (izrada finansijskog plana, blagovremeno i namjensko korišćenje

sredstava predviđenih budžetom i finansijskim planom, izrada periodičnih obračuna i završnih računa, izrada finansijskih iskaza i dostavljanje istih Državnom trezoru), knjigovodstveni poslovi; pripremanja plana godišnjih javnih nabavki, vođenja postupka javnih nabavki, vođenja baza podataka obezbjeđenja tehničke opreme, uređaja i vozila Ispitnog centra i vođenja evidencije; vođenja evidencije o poklonima u skladu sa zakonom i drugo.

U Službi za pravne poslove i upravljanje ljudskim resursima vrše se poslovi:

Pripreme opštih akata Ispitnog centra; pripreme pojedinačnih akata o ostvarivanju prava iz radnih odnosa zaposlenih; pripreme akata za obračun zarada, naknada i drugih primanja zaposlenih i spoljnih saradnika; vođenja personalne evidencije zaposlenih, kancelarijskog poslovanja (primanje, otvaranje, pregledanje, razvrstavanje i raspoređivanje službene pošte, evidentiranje službene dokumentacije, otpremanje službene dokumentacije, arhiviranje i čuvanje službene dokumentacije); vođenja postupka po zahtjevu za slobodan pristup informacijama; stručno usavršavanje zaposlenih i drugo.

U Službi za štampanje i logistiku vrše se poslovi:

Prometa štamparije, uskladištenja i distribucije materijala, poslove prodaje i naplate; ispituje tržište i obavljanje poslove marketinga; učestvovanje u ugovaranju posla sa korisnicima usluga štampanja, pakovanja, skladištenja, čuvanja i distribucije svih materijala Ispitnog centra.

Struktura Ispitnog centra

R. BR	Organizacione jedinice-sektori	Predviđena radna mjesta	Popunjena radna mjesta
1.	Kabinet direktora	5	5
2.	Sektor za razvoj i sprovođenje ispita	16	15
3.	Sektor za informacione sisteme	10	9
4.	Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke	3	3
5.	Služba za pravne poslove i upravljanje ljudskim resursima	3	3
6.	Služba za štampanje i logistiku	6	5
SVEGA		43	40

2. AKTIVNOSTI ISPITNOG CENTRA U 2024. GODINI

Programom rada Ispitnog centra za 2024. godinu planirane su sljedeće aktivnosti:

- ▶ Priprema i realizacija maturalnog i stručnog ispita,
- ▶ Priprema i realizacija eksterne provjere znanja učenika na kraju III ciklusa osnovne škole,
- ▶ Priprema i realizacija testiranja učenika 6. razreda iz Crnogorskog - srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti/Albanskog jezika i književnosti,
- ▶ Priprema i realizacija Državnog takmičenja učenika osnovnih i srednjih škola,
- ▶ PISA 2022 i PISA 2025,
- ▶ TIMSS 2023,
- ▶ PIRLS istraživanje,
- ▶ Cjeloživotno učenje/Nacionalne stručne kvalifikacije,
- ▶ Međunarodna takmičenja,
- ▶ Provjera znanja crnogorskog jezika za prijem u crnogorsko državljanstvo,
- ▶ Ostale aktivnosti

3. MATURSKI I STRUČNI ISPIT 2023/2024. GODINE

Priprema za realizaciju maturalnog i stručnog ispita 2023/2024.

Maturalni/stručni ispit u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji („Službeni list CG” br. 47/17, 145/21) i u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju („Službeni list CG” br. 39/13, 47/17, 145/21) čine tri ispita čijim polaganjem učenici gimnazijskih i srednje stručnih škola završavaju srednjoškolsko obrazovanje.

U školskoj 2022/2023. godini maturalni ispit za opštu gimnaziju i stručni ispit u četvorogodišnjim srednjim stručnim školama se sastoji od dva obavezna/opšteobrazovna predmeta i jednog predmeta po izboru učenika-predmeta od značaja za učenika gimnazije odnosno stručne teorije za učenike četvorogodišnje stručne škole u kojima je urađena modularizacija programa:

- ▶ Ispita iz Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti/Albanskog jezika i književnosti;
- ▶ Ispita iz Matematike ili Prvog stranog jezika.

Obavezni nastavni predmeti za učenike specijalističke gimnazije koji se obrazuju po programu matematičke gimnazije su:

1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost/Albanski jezik i književnost,
2. Analiza sa algebrom.

U odjeljenjima specijalističke gimnazije u kojima se realizuje program filološke gimnazije, obavezni nastavni predmeti su:

3. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost/Albanski jezik i književnost;
4. Prvi strani jezik.

Obavezni predmeti maturalnog, odnosno opšteobrazovni predmeti stručnog ispita polažu se u organizaciji Ispitnog centra.

1. Sve obavezne predmete, izuzev Crnogorskog - srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnost/Albanski jezik i književnost, učenik može da polaže na osnovnom ili višem nivou, u skladu sa ispitnim katalogom.
2. Nastavni predmet po izboru učenika u gimnazijama, odnosno stručne teorije, predmeta u stručnim školama, se polaže pisano, u skladu sa ispitnim katalogom odgovarajućeg obrazovnog programa.
3. Školske 2023/24. godine, učenici srednjih stručnih škola, pored predmeta stručne teorije usvojenih prethodne godine, polagaće sedam novih predmeta stručne teorije i to: Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera, Tehničar za geodeziju, Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora, Tehničar automehatronike, Farmaceutski tehničar, Fizioterapeutski tehničar i Tehničar obrade drveta.

Obrazovni program Arhitektonski tehničar, koji je usvojen 2017. godine, više nije u sistemu srednjeg stručnog obrazovanja. Zamijenjen je 2020. godine obrazovnim programom Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera koji se ove školske godine polaže prvi put na stručnom ispitu.

U obrazovnim programima koji su usvojeni 2020. godine, preciznije je definisano koji se opšteobrazovni predmet polaže (mogućnost izbora od strane učenika je data samo u pojedinim obrazovnim programima).

4. Za obrazovne programe, koji nisu modularizovani ispit će se realizovati, kao do sada, uz korišćenje postojećih ispitnih listića, u skladu sa važećim *Pravilnikom o načinu i postupku polaganja stručnog ispita za učenike koji nastavljaju obrazovanje* („Službeni list CG“ br. 19/10, 81/10, 60/11, 65/12, 58/13 i 43/2019).
5. Testove za predmete koji se polažu na maturalskom i stručnom ispitu pripremaju predmetne komisije (koje obrazuje Državna maturalna komisija na predlog Ispitnog centra) u skladu sa navedenim zakonom.
6. Ispitni centar će dostaviti zapakovan materijal sa testovima za predmet od značaja i stručne teorije, direktoru gimnazije/stručne škole koji ih predaje predsjednicima komisija za ocjenjivanje 30 minuta prije početka ispita.
7. Na osnovu člana 84 stav 2 Zakona o stručnom obrazovanju („Službeni list CG“ br.39/13, 47/17, 145/21), Ministarstvo prosvjete donijelo je Pravilnik o načinu i postupku polaganja stručnog ispita za učenike koji ne nastavljaju obrazovanje. Učenik koji ne nastavlja obrazovanje polagaće stručni ispit u organizaciji stručne škole na način i po postupku propisanim ovim Pravilnikom.

U cilju priprema eksternog ispita obavljaju se opsežne pripreme koje obuhvataju i komunikaciju sa školama.

Školskim kalendarom za 2023/2024. godinu koji je donijelo Ministarstvo prosvjete, određeni su termini za polaganje maturalnog/stručnog ispita u junskom roku.

U kalendaru se navodi da će se maturalski/stručni ispit održati po sljedećem rasporedu:

1. Ispit iz Crnogorskog - srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnost/Albanskog jezika i književnosti: 16. aprila 2024. godine,
2. Ispit iz stranog jezika: 15. maja 2024. godine,
3. Ispit iz Matematike/Analize sa algebrom: 24. maja 2024. godine,
4. Predmet od značaja /stručna teorija: 6. juna 2024. godine.

Ispitni centar će uraditi raspored aktivnosti za junski i avgustovski ispitni rok 2023/24. godine.

Izdavanje diploma o položenom maturalom i stručnom ispitu obaviće se najkasnije do 21. juna 2024. godine.

Prijavljivanje učenika za eksterni maturali/stručni ispit obaviće se putem MEIS platforme.

Testovi će biti prevedeni na albanski jezik. Uradiće se dizajn i priprema za štampu testova, odnosno vizuelni identitet ispita u cjelini.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

PRIPREMA MATURSKOG/ STRUČNOG ISPITA 2024. GODINE

PLANIRANE AKTIVNOSTI	INDIKATORI	REALIZATORI	VRIJEME REALIZACIJE
priprema 5 testova i 5 shema za ocjenjivanje za junski ispitni rok, vanredni ispitni rok za učenike koji su četvrti razred završili u inostranstvu, avgustovski rok, januarski rok i rezervni test	testovi i sheme za ocjenjivanje za junski ispitni rok, vanredni ispitni rok za učenike koji su četvrti razred završili u inostranstvu, avgustovski rok, januarski rok i rezervni test	Savjetnik za CSBH sa Predmetnom komisijom	januar – april
Priprema test materijala za sve predmete u organizaciji Ispitnog centra	Testovi i uputstva za ocjenjivanje za junski ispitni rok, vanredni ispitni rok za učenike koji su četvrti razred završili u inostranstvu, avgustovski rok, januarski rok i rezervni test	Savjetnici sa predmetnim komisijama/Koordinator za AJ	januar-april
Narezivanje testova i shema za ocjenjivanje na CD radi predaje odgovornoj osobi u IC	testovi i sheme za ocjenjivanje	Savjetnik za CSBH	april
Kontinuirana saradnja sa školama	Elektronska komunikacija, zahtjevi	Koordinator za maturali/stručni ispit	Tokom cijele godine
Priprema izvještaja o maturalom i stručnom ispitu za školsku 2022/23 kreatorima obrazovne politike	Izvještaj o rezultatima maturalog i stručnog ispita za školsku 2022/23. godinu	statističar	januar-mart
Objediniti broj prijavljenih kandidata za ispite	Tabele sa brojem kandidata po predmetima i školama	IT sektor	januar, mart, jul

Pripremiti raspored test- administratora i predstavnika Ispitnog centra	Spiskovi test-administratora i predstavnika Ispitnog centra po školama	Koordinator za maturalski/ stručni ispit	januar, mart, jul
Dizajniranje testova, uputstava i drugog ispitnog materijala	Pripremljen test materijal za štampu	IT sektor/Dizajner	januar, mart, maj
Štampanje i pakovanje test materijala	Spakovan ispitni materijal	IT sektor/Štamparija	januar, mart, april, maj, jun
Pripremanje zvučnih zapisa za ispite sa slušanjem	Spremljeni template za narezivanje	IT sektor/ Dizajner	januar, mart, maj
Narezivanje CD-ova za ispite sa slušanjem	Snimljeni zvučni zapisi na CD-ima	IT sektor	januar, jun, avgust
Dogovaranje aktivnosti sa Poštom Crne Gore	Datumi za distribuciju	Koordinator za maturalski/stručni ispit	januar, april, maj, jun, jul, avgust
Priprema	Štampane šifre i listovi za odgovore	IT sektor	januar, mart, april, jun
Pakovanje vrećica i priložnog materijala za ispit, slanje i prijem materijala nakon ispita i skeniranje pristiglog materijala	Pripremljen materijal za slanje	IT sektor	januar, april, maj, jun, jul, avgust
Prikupljanje podataka o novim školskim koordinatorima za 2024. godinu	Ugovori o angažovanju	Koordinator za maturalski/stručni ispit	februar
Priprema listova za odgovore učenika, listova za ocjenjivače, lista za evidenciju broja ocjenjenih testova i ostalog ispitnog materijala	Pripremljeni listovi za odgovore	Savjetnici/ Koordinator za AJ	mart, jun
Potpisivanje nultog primjerka testova i uputstava za ocjenjivanje za štampu	Ispitni materijal spreman za distribuciju	Savjetnici/ Koordinator za AJ	mart, maj, jul
Određivanje mjerila za pretvaranje bodova i procenata riješenosti testova u ocjene	Odluke o mjerilima za pretvaranje bodova odnosno procenata u ocjene	Predmetne komisije, statističar, psihometričar, savjetnici/ Koordinator za AJ	januar, april, maj, avgust
Realizacija maturalskog i stručnog ispita prema kalendaru	Školski kalendar i kalendar Ispitnog centra za avgustovski rok	Svi zaposleni	Prema kalendaru

Predlaganje komisija za ocjenjivanje Predlaganje komisija za ocjenjivanje učenika po prigovoru na ocjenu	Ugovori za angažovanje	Ispitni centar	mart, april
Obuka ocjenjivača za ocjenjivanje zadataka otvorenog tipa i usaglašavanja kriterijuma ocjenjivanja	Broj ocjenjivača koji su prisustvovali obuci	Savjetnici/ Koordinator za AJ	Dan nakon održan ispita u januaru, aprilu, junu, avgustu
Ocjenjivanje uzorka testova radi dopune radne verzije uputstva za ocjenjivanje	Broj ocijenjenih testova	Savjetnici sa ocjenjivačima/ Koordinator za AJ	Nakon održanog ispita u januaru, aprilu, junu, avgustu
Ocjenjivanje testova (1. 2. i 3. krug ocjenjivanja)	Broj ocijenjenih testova	Savjetnici sa ocjenjivačima/ Koordinator za AJ	januar, april, jun, avgust
Priprema izvještaja o preliminarnim rezultatima za Državnu komisiju za maturalni i stručni ispit	Izvještaji	IT sektor, statističar	maj, jun
Uvid učenika u testove (najava uvida, priprema materijala za uvid, organizovanje komisije za uvid)	Broj učenika koji su najavili uvid	Koordinator za maturalni/stručni ispit, savjetnik/ Koordinator za AJ i, IT sektor,	januar, maj, jun, avgust
Odgovori na prigovore kandidata (prijem prigovora, priprema ispitnog materijala, organizovanje komisija za prigovor, slanje odgovora na prigovor)	Broj prispjelih prigovora na ocjenu	Koordinator za maturalni/stručni ispit, Savjetnici/ Koordinator za AJ, IT sektor, data manager	januar, maj, jun, avgust 2024. godine
Objavljivanje preliminarnih i konačnih rezultata na sajtu Ispitnog centra	Objavljeni preliminarni i konačni rezultati na sajtu IC	IT sektor	januar, jun, avgust 2024.
Slanje konačnih rezultata školama	Prijem rezultata	IT sektor	januar, jun, avgust 2024.
Izvještaj o konačnim rezultatima maturalnog i stručnog ispita za svaki rok posebno	izvještaji	IT sektor, statističar	februar, jul, septembar 2024. godine
Objavljivanje uputstava, kalendara aktivnosti, testova i rješenja na sajtu IC	Objave na sajtu Ispitnog centra	IT sektor	januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, decembar 2024

Primanje zahtjeva za prilagođavanje test materijala za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama	Broj primljenih zahtjeva	Koordinator za maturalski/stručni ispit, psihometričarka	februar, jun 2024.
Prilagođavanje test materijala za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama	Prilagođeni test materijal za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama	Savjetnici/ Koordinator za AJ, IT sektor	mart, jul 2024.
Prevođenje ispitnog materijala na albanski jezik	Preveden ispitni materijal	Koordinator za albanski jezik, saradnici	januar-april 2024
Održavanje obuka za direktore škola	Broj direktora koji su prisustvovali obuci	Koordinator za maturalski/stručni ispit	februar-mart 2024.
Održavanje obuka za školske koordinate	Broj obučanih koordinate	Koordinator za maturalski/stručni ispit	februar-mart 2024.
Održavanje obuka za supervizore i angažovanje istih	Broj obučanih supervizora	Koordinator za maturalski/stručni ispit	februar-mart 2024.
Analiziranje testova i obrada podataka o rezultatima maturalskog i stručnog ispita za školsku 2023/24. godinu	Tabele sa rezultatima i analiza testova	Statističar, psihometričar, savjetnici	septembar-decembar 2024. godine
Napisati i predati izvještaj o rezultatima maturalskog/stručnog ispita kreatorima obrazovne politike	Izvještaj o rezultatima maturalskog /stručnog ispita	Statističar , psihometričar, savjetnici	decembar 2024.
Napisati i predati izvještaj o realizaciji maturalskog/stručnog ispita	Izvještaj o realizovanom maturalskom/stručnom ispitu	Koordinator za maturalski/stručni ispit	decembar 2024.
Priprema prapratnog materijala za ispit u januarskom ispitnom roku	listovi za odgovore učenika, listovi za ocjenjivače	Savjetnik za CSBH, IT sektor	decembar 2024.

Zbog promjene logotipa i vizuelnog identiteta Ispitnog centra, sav materijal će biti redizajniran.

U školskoj 2023/2024. godini, učenici polažu 30 predmeta stručne teorije.

Predmeti stručne teorije za školsku 2023/2024. godinu

1. Elektrotehničar energetika,
2. Ekonomski tehničar,
3. Pravno-administrativni tehničar,
4. Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera,
5. Restorater,
6. Tehničar mehatronike,
7. Tehničar modnog dizajna,
8. Elektrotehničar elektronike,
9. Elektrotehničar elektronskih komunikacija,
10. Elektrotehničar računarskih sistema i mreža,
11. Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija,
12. Gastronom,
13. Brodomašinski tehničar,
14. Nautički tehničar,
15. Prehrambeni tehničar,
16. Tehničar prodaje,
17. Kozmetički tehničar,
18. Muzički saradnik,
19. Muzički izvođač,
20. Veterinarski tehničar,
21. Tehničar hemijsko – farmaceutskih procesa i ispitivanja,
22. Građevinski tehničar za niskogradnju i hidrogradnju,
23. Građevinski tehničar za visokogradnju,
24. Tehničar za špediciju, carinu i organizaciju transporta,
25. Tehničar za geodeziju,
26. Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora,
27. Tehničar automehatronike,
28. Farmaceutski tehničar,
29. Fizioterapeutski tehničar i
30. Tehničar obrade drveta.

4. EKSTERNA PROVJERA ZNANJA NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

Eksterna provjera znanja na kraju III ciklusa osnovne škole je standardizovana eksterna provjera školskih postignuća učenika na kraju IX razreda osnovnoškolskog obrazovanja. Ovakva odluka našla je utemeljenje u članu 56 Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Službeni list CG“ br. 40/11, 39/13, 47/17, 59/21 I 3/23). Na kraju trećeg ciklusa vrši se eksterna provjera znanja, tri uzastopna dana, učenika iz:

1. Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti/Albanskog jezika i književnosti,
2. Matematike i
3. jednog predmeta koji učenik izabere sa liste obaveznih predmeta, a koji se izučavaju u III ciklusu najmanje u dva razreda.

Provjera znanja iz istog predmeta vršiće se u isto vrijeme u svim školama.

Učenici ne mogu izabrati predmete Fizičko vaspitanje, Muzičko i Likovnu kulturu. Za pripremu zadataka zadužen je Ispitni centar, a provjeru znanja vrši Ispitni centar u saradnji sa školom. Način i postupak provjere znanja učenika propisuje Ministarstvo prosvjete Pravilnikom o načinu i postupku provjere znanja na kraju obrazovnog ciklusa.

Provjeravaju se znanja zasnovana na ključnim djelovima nastavnog programa pokazujući nivo pojedinačnih postignuća učenika za predmete koji se polažu na ovoj provjeri znanja.

U skladu sa promjenama nastavnih programa iz određenih predmeta, uradiće se revizija ispitnih kataloga za III ciklus.

Ispitni centar će u saradnji sa stručnjacima iz odgovarajućih oblasti prilagoditi test za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama.

Ispitni centar će u saradnji sa školama školske 2023/2024. godine organizovati eksternu provjeru znanja na kraju III ciklusa osnovne škole.

Kako bi organizacija provjere znanja bila realizovana u svim školama na isti način i pod jednakim uslovima i procedurama, pripremaju su detaljno redizajnirana Uputstvo za realizaciju i Uputstvo za test-administratore.

Realizacija eksterne provjere znanja planirana je za:

- ▶ 17. april 2024. godine - Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost / Albanski jezik i književnost;
- ▶ 18. april 2024. godine - Matematika;
- ▶ 19. april 2024. godine – jedan nastavni predmet po izboru učenika

Učenici će biti raspoređeni u odgovarajuće učionice/prostorije (najviše po 15 učenika u jednoj prostoriji). Ispitni centar će angažovati školske koordinate, koji će na osnovu Uputstava obučiti test-administratore, čiji je zadatak da prate regularnost u učionicama. Ocjenjivanje će vršiti predmetni nastavnici koji ne predaju IX razredu i to komisijski. Sve

procedure praćene su Formularom za distribuciju u kojem se može vidjeti ko je dežurao u kojoj učionici i koji nastavnici su ocjenjivali testove. Rezultate za svaki predmet preuzimamo iz baze MEIS - zaključne ocjene, broj bodova i ocjene na eksternoj provjeri za svakog ućenika. Ispitni centar će uraditi analizu podataka i ocjenjivanje reprezentativnog uzorka testova kako bi se dobili statistički relevantni podaci o testu i zadacima. Analiza će biti prezentovana direktorima škola.

Za ućenike koji prate nastavu na albanskom jeziku testovi se prevode na albanski jezik.

Ispitni centar će naknadno odrediti datum provjere znanja za ućenike koji iz opravdanih razloga nijesu pristupili provjeri znanja na kraju trećeg ciklusa u aprilskom roku. O datumu održavanja škole će biti blagovremeno obaviještene.

Za ućenike koji prate nastavu na albanskom jeziku testovi se prevode na albanski jezik.

Biće urađen detaljan izvještaj o realizaciji provjere znanja koji će sadržati sve relevantne informacije za Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i Zavod za školstvo.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UĆENIKA NA KRAJU IX RAZREDA - 2024. GODINE

PLANIRANE AKTIVNOSTI	INDIKATORI	REALIZATORI	VRIJEME REALIZACIJE
Sastavljanje testova (dva testa) i uputstva za ocjenjivanje + rezervni test	Pripremljeni testovi i uputstva	Savjetnici	januar - mart
Prevod testova na albanski jezik	Prevedeni testovi	Koordinator za albanski jezik	januar - mart
Štampanje testova	Broj štampanih testova	IT sektor/štamparija	februar – maj
Prijavlivanje ućenika	Prijave škola u kojima se održava provjera znanja	Koordinator/ka za osnovnu školu	Početak februara
Importovati prijave i pripremiti spiskove po predmetima	Prijavljeni ućenici po školama i predmetima	Koordinator/ka za osnovnu školu/IT sektor	mart – maj
Kontinuirana saradnja sa školama	Mailovi, zahtjevi, prijave	Koordinator za osnovnu školu	Tokom cijele godine
Priprema uputstava za realizaciju i test-administratore, postera sa pravilima i drugog ispitnog materijala	Pripremljen materijal za štampu	Koordinator za albanski jezik, savjetnici, dizajner, Koordinator za osnovnu školu	januar-mart
Angažovanje školskih koordinatora	Broj angažovanih koordinatora	Koordinator/ka za osnovnu školu	februar.

Prilagođavanje test materijala za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama	Prilagođeni test materijal za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama	Savjetnici/Koordinator za AJ, dizajner, IT sektor	februar, mart.
Održavanje obuka za direktore škola, školske koordinate	Broj obučanih direktora, školskih koordinator	Koordinator za osnovnu školu	februar-april
Obuka za glavne ocjenjivače	Broj nastavnika koji su prošli obuku	Savjetnici/Koordinator za AJ	mart - april.
Odabir glavnih ocjenjivača i obavještenje školama o izboru	Spisak glavnih ocjenjivača	Savjetnici/ Koordinator za AJ, Koordinator za osnovnu školu	mart - april
Štampanje testova za izborni predmet i pakovanje za sve predmete	Broj štampanih testova	IT sektor, štamparija	mart – maj
Pakovanje vrećica i proratnog materijala za ispit, slanje i prijem materijala za ispite i skeniranje vraćenog materijala	Broj poslatog materijala	Koordinator za osnovnu školu, IT sektor, data manager	mart – maj
Održavanje obuka za supervizore i angažovanje istih	Broj obučanih supervizora	Koordinator za osnovnu školi	april
Na osnovu zahtjeva školama poslati set pitanja za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama za tražene predmete	Poslati setovi školama za tražene predmete	Koordinator za osnovnu školu, savjetnici	april
Dogovoriti aktivnosti sa Poštom Crne Gore	Datumi za distribuciju	Koordinator za osnovnu školu	april
Određivanje mjerila za pretvaranje bodova i procenata riješenosti testova u ocjene	Odluke o mjerilima za pretvaranje bodova i procenata riješenosti testova u ocjene	statističar, psihometričar, savjetnici, saradnici	april
Realizacija eksterne provjere znanja	Prema Školskom kalendaru za školsku 2023/2024. godinu	Svi zaposleni	17, 18. i 19. aprila
Određivanje granica za ocjene	test i uputstvo za bodovanje	saradnici, psihometričar, statističar	na dan ispita

Ocjenjivanje i podnošenje prigovora u školama	Raspored aktivnosti	Škole	April, maj
Odgovori na prigovore kandidata (prijem prigovora, priprema ispitnog materijala, organizovanje komisija za prigovor, slanje odgovora na prigovor)	Broj prispjelih prigovora na ocjenu	Koordinator za osnovnu školu, savjetnici sa saradnicima/ Koordinator za AJ, IT sektor, data manager	maj
Određivanje drugog termina eksterne provjere znanja	Datumi početkom juna	Zaposleni u skladu sa ostalim aktivnostima	maj
Priprema i realizacija za drugi termin provjere znanja ista kao za rok u aprilu (ocjenjivanje u školama, prigovori...)	Realizacija drugog termina	Zaposleni IC-a	maj-jun
Pripremiti zahtjev za angažovanje i zahtjev za isplatu saradnika	Ugovori	Savjetnici/ Koordinator za AJ	jun-jul
Zahtjev za isplatu školskih koordinatora	Isplata školskih koordinatora	Koordinator za osnovnu školu	jun
Određivanje uzorka za ocjenjivanje za svakog savjetnika	Broj pripremljenih uzoraka	Psihometričar	jun
Ocjenjivanje uzorka testova iz tekuće školske godine-	Ocijenjen uzorak testova	Savjetnici/ Koordinator za AJ	jun-jul-avgust, septembar
Unos rezultata ocijenjenog uzorka	Unešeni podaci	IT sektor	septembar
Obrada podataka potrebnih za analizu testova na osnovu ocijenjenog uzorka	Izvještaji	statističar	septembar, oktobar
Analiza unijetih rezultata	Izvještaj	Statističar	septembar/oktobar

Prevod uputstava za Test administratore, postera sa pravilima na albanski jezik	Preveden materijal	Koordinator za albanski jezik, savjetnici	Oktobar 2024 (po prispijeću)
Obrada i analiza rezultata sa provjere znanja	Obradeni rezultati	Statističar/ka Psihometričar/ka Savjetnici/	oktobar-novembar
Angažovanje saradnika za pisanje zadataka za narednu školsku godinu	Pripremljeni zadaci	Savjetnici/ Koordinator za AJ	jul -oktobar
Obuka za pisanje zadataka za narednu školsku godinu (po potrebi)	Broj obučениh nastavnika	Savjetnici/ Koordinator za AJ	jun-oktobar
Otkup i analiza test zadataka, recenzija za narednu školsku godinu	Otkupljeni zadaci	Savjetnici	oktobar-decembar
Obrada rezultata i analiza testova	Obradeni rezultati	Statističar, Psihometričar, Savjetnici	oktobar- novembar
Izvještaj kreatorima obrazovne politike o rezultatima eksterne provjere znanja za školsku 2023/24. godinu	Izvještaj o rezultatima eksterne provjere znanja učenika na kraju trećeg ciklusa osnovne škole za školsku 2022/2023. godinu	Psihometričar, savjetnici, statističar	decembar

Zbog promjene logotipa i vizuelnog identiteta Ispitnog centra, sav materijal će biti redizajniran.

5. NACIONALNO TESTIRANJE

Testiranje učenika na kraju drugog ciklusa izvršiće se u skladu sa članom 55 Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Službeni list CG“ br. 40/11, 39/13, 47/17, 59/21 i 3/23).

Na osnovu eksterno pripremljenih zadataka, Ispitni centar vršiće testiranje postignuća učenika iz crnogorskog, odnosno maternjeg jezika, matematike, engleskog jezika ili odabranih poglavlja iz prirodnih i društvenih nauka.

Ispitni centar, na zahtjev Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, može organizovati eksterno testiranje postignuća učenika radi periodičnog praćenja obrazovnog sistema.

Rezultati testiranja ne utiču na ocjene, odnosno opšti uspjeh učenika.

Školskim kalendarom za školsku 2023/2024. godinu, planirano je da se testiranje iz Crnogorskog – srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti/Albanskog jezika i književnosti učenika 6. razreda održi 16. maja 2024. godine.

U svim školama testiranje počinje u isto vrijeme, u 12 časova. Učenici će raditi test u školama.

Ispitni centar će pripremiti testove, formulare, kao i Uputstva za školske koordinatore i test-administratore kako bi se testiranje u svim školama sprovedo pod jednakim uslovima. Podaci o broju odjeljenja VI razreda po školama i broju učenika po odjeljenjima, koji su nam potrebni, prezimaju se iz baze MEIS.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

Testiranje učenika na kraju II ciklusa			
PLANIRANE AKTIVNOSTI	INDIKATORI	REALIZATORI	VRIJEME REALIZACIJE
Kontinuirana saradnja sa školama	Mailovi, zahtjevi	Koordinator za osnovnu školu	Tokom cijele godine
Priprema kodnih knjižica i ostalog prpratnog materijala	pripremljene test-knjižice i kodne knjižice	savjetnik za crnogorski jezik/Koordinator za AJ /IT sektor, dizajner	januar - februar 2024.
Priprema uputstava i prpratnog materijala za testiranje	Pripremljen materijal za štampu	Koordinator za osnovnu školu, psihometričar, dizajner	mart-maj
Objavljivanje uputstava na sajt Ispitnog centra	Objava na sajtu Ispitnog centra	Koordinator za osnovnu školu, IT sektor	april

Pakovanje vrećica i propratnog materijala za ispit, slanje i prijem materijala za ispite i skeniranje vraćenog materijala	Broj poslatog materijala	Koordinator za osnovnu školu, IT sektor, data manager	maj – jun
Odabir i angažovanje kodera	spisak kodera	Savjetnik za CSBH	Jun - jul 2024.
Dogovoriti aktivnosti sa Poštom Crne Gore	Datumi za distribuciju	Koordinator za osnovnu školu	maj
Realizacija testiranja iz maternjeg jezika	Održano prema Školskom kalendaru za školsku 2023/2024. godinu	Svi zaposleni, škole	16. maj
Odabir i angažovanje kodera za prirodne nauke	Spisak kodera	Savjetnici	jun
Obuka za kodere za maternji jezik	Broj nastavnika koji su prošli obuku	Savjetnik za CSBH	jun- jul
Ocijenjivanje test-knjižica iz maternjeg jezika	Ocijenjeni testovi	Savjetnici, saradnici	jul-avgust
Određivanje šifri za test materijal	Pripremljene šifre	IT sektor	septembar
Angažovanje saradnika za pisanje zadataka za narednu godina	Pripremljeni zadaci	Savjetnik za matematiku	avgust
Priprema zadataka po uzoru na PISA zadatke za nacionalno testiranje školske 2024/25. godine	Pripremljeni zadaci	Savjetnik za matematiku	septembar- oktobar
Izrada test dizajna (za populaciju koja se testira na crnogorskom i za populaciju koja se testira na albanskom jeziku) za matematike	Test dizajn	Psihometričarka	septembar - oktobar

Prevod na albanski jezik	Prevedeni materijal	Koordinator za albanski jezik	septembar
Unos rezultata	Unešeni podaci	IT sektor	septembar- oktobar
Obrada rezultata	Izvještaj	Savjetnik za analizu podataka	oktobar - novembar
Analiza rezultata	Izvještaj	Savjetnici, psihometričar	Oktoabar - decembar
Sastavljanje test-knjižica (16) za nacionalno testiranje i priprema kodnih knjižica (16) za kodiranje zadataka otvorenog tipa za narednu godinu	Pripremljene test-knjižice i kodne knjižice	Savjetnik za matematiku sa saradnicima	novembar- decembar
Dizajn test-knjižica i kodnih knjižica i ostalog propratnog materijal za narednu godinu	Sastavljanje Pripremljene test-knjižice i kodne knjižice	Savjetnik matematiku/IT sektor-dizajner	novembar- decembar
Priprema i potpisivanje test-knjižica za štampu za narednu godinu	Pripremljene test knjižice i kodne knjižice	Savjetnik za matematiku	decembar
Prevod dijela test knjižica iz matematike na albanski jezik	Prevedeni materijal	Koordinator za albanski jezik	decembar 2024.
Pisanje izvještaja	Izvještaj o testiranju učenika na kraju drugog ciklusa školske 2023/2023. godine	Statističar/ka Psihometričar/ka Savjetnici	mart 2025.

Zbog promjene logotipa i vizuelnog identiteta Ispitnog centra, sav materijal će biti redizajniran.

6. DRŽAVNO TAKMIČENJE UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

JU Ispitni centar organizuje Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola.

Školske 2023/2024. godine učenici će se takmičiti iz sljedećih predmeta u navedenim razredima (kategorijama):

PREDMET	RAZRED		KATEGORIJA	
	Osnovna škola		Srednja škola	
	VI	IX	1. i 2. razred	3. i 4. razred
Matematika	*	*	*	*
Fizika		*	*	*
Hemija		*	*	*
Biologija		*	*	*
Engleski jezik		*	*	*
Ruski jezik		*	*	*
Francuski jezik		*	*	*
Italijanski jezik		*	*	*
Njemački jezik		*	*	*
Istorija		*	*	*
Geografija		*		*
Programiranje		*		*

Učenici srednjih škola mogu se takmičiti u dvije kategorije na Državnom takmičenju:

I kategorija - učenici prvog i drugog razreda srednje škole i

II kategorija - učenici trećeg i četvrtog razreda srednje škole.

Učenik se na Državnom takmičenju može takmičiti samo iz jednog predmeta.

Prijave učenika za Državno takmičenje se dostavljaju Ispitnom centru od 11. do 15. decembra 2023. godine. Formular prijave se preuzima sa sajta Ispitnog centra (www.iccg.co.me), a šalje se i na službene imejl adrese škola zajedno sa Stručnim uputstvom o Državnom takmičenju učenika osnovnih i srednjih škola. Prijavni formular

sadrži, pored podataka o školi, još i: ime i prezime učenika, matični broj učenika, razred (kategorija), predmet iz kojeg se takmiči, rezultat sa školskog takmičenja (sa brojem bodova - procentom), ime i prezime mentora i matični broj mentora.

Ukoliko se za takmičenje iz nekog predmeta prijavi pet ili manje učenika, takmičenje iz tog predmeta neće biti organizovano, o čemu će škole biti blagovremeno obaviještene.

Ispitni centar će nakon obrade podataka objaviti spiskove takmičara po predmetima. Škola je u obavezi da provjeri ispravnost.

Realizacija takmičenja će početi krajem februara 2024. godine.

O tačnom datumu održavanja takmičenja škole će biti obaviještene najkasnije do 15. 1. 2024. godine. Obavještenje o mjestu održavanja takmičenja, rasporedu i satnici biće objavljeni na sajtu Ispitnog centra najkasnije 7 dana prije početka takmičenja.

Takmičenje iz stranih jezika se realizuje u dva dijela, pismeni i usmeni. Usmeni dio takmičenja održaće se sedam dana nakon održavanja pismenog dijela takmičenja. Na usmeni dio takmičenja ne pozivaju se takmičari koji su osvojili manje od 50 bodova na pismenom dijelu takmičenja i takmičari čija je razlika u odnosu na trećeplasiranog veća od 20 bodova.

Za takmičenje iz Engleskog jezika, kao stranog jezika koji se izučava u svim školama u Crnoj Gori, broj učenika koji se može prijaviti za Državno takmičenje je ograničen, u zavisnosti od broja učenika škole:

1. Škola do 1000 učenika može prijaviti najviše 3 učenika po kategoriji;
2. Škola sa više od 1000 učenika može prijaviti najviše 5 učenika po kategoriji.

Na Državno takmičenje iz stranih jezika, ne mogu se prijaviti učenici:

1. koji su godinu ili duže proveli školujući se na odgovarajućem stranom jeziku izvan naše zemlje i
2. kojima je jednom od roditelja ili staratelja maternji jezik odgovarajući strani jezika.

Učenik koji ne ispunjava navedeni uslov biće diskvalifikovan.

Na osnovu Tačke 23 Stručnog uputstva za Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola za školsku 2023/2024. godinu, rangirani takmičari od prvog do trećeg mjesta na Državnom takmičenju, po svakoj kategoriji, mogu biti članovi ekipe koji će predstavljati Crnu Goru na međunarodnim takmičenjima (balkanijadama, olimpijadama iz matematike, fizike, hemije, biologije, informatike i geografije).

Ukoliko broj ovih takmičara bude veći od broja članova ekipe propisanog pripozicijama međunarodnih takmičanja, Ispitni centar će organizovati selektivno takmičenje.

Ispitni centar će i ove godine organizovati pripremu timova za odlazak na međunarodne olimpijade znanja u skladu sa finansijskim mogućnostima.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola			
PLANIRANE AKTIVNOSTI	INDIKATORI	REALIZATORI	VRIJEME REALIZACIJE
Prevod materijala na albanski jezik	Prevedeni materijal	Koordinator za albanski jezik, saradnici	januar
Priprema audio fajlova iz stranih jezika	Pripremljeni audio fajlovi	Dizajner	Januar-februar
Narezivanje potrebnih CD-ova	Broj narezanih CD	Savjetnici, IT sektor	februar
Obezbjeđivanje prostora za realizaciju Državnog takmičenja	Obezbijeđen prostor	Direktor, koordinator	januar-februar
Koordiniranje i pripremanje rasporeda ispita po salama	Raspored	Koordinator	februar
Štampanje testova	Štampani materijal	Savjetnici/IT sektor štamparija	januar
Angažovanje test administratora i obuka	Broj angažovanih test administratora	Koordinator	februar
Pakovanje po predmetima i kategorijama i distribucija materijala	Broj spakovanih test vrećica	Koordinator, IT sektor	februar
Angažovanje ocjenjivača	Broj angažovanih ocjenjivača	Savjetnici	februar - mart
Realizacija takmičenja (pismen dio)	Održano takmičenje	Svi zaposleni	Posljednja sedmica februara i prva sedmica marta
Preuzimanje testova i ostalog materijala nakon ispita	Preuzet materijal	Savjetnici, IT sektor	februar
Ocjenjivanje testova	Ocijenjen materijal	Savjetnici, ocjenjivači	februar – mart
Objava preliminarnih rezultata na sajt Ispitnog centra	Objavljeni rezultati	IT sektor	mart

Uvid takmičara u testove	Broj učenika koji su došli na uvid	Koordinatorica, savjetnici, IT sektor, data manager	mart
Prigovori takmičara (prijem prigovora, priprema ispitnog materijala, organizovanje komisija za prigovor)	Broj prispjelih prigovora	Koordinatorica, savjetnici, komisija za prigovore, IT sektor, data manager	mart
Objava odgovora na prigovore i konačnih rezultata na sajt	Odgovori na prigovore	Koordinatorica, IT sektor,	mart
Priprema spiskova takmičara koji se pozivaju na usmeni dio iz jezika, obavještenje za sajt, raspored i vrijeme održavanja usmenog dijela iz jezika	Objava na sajtu Ispitnog centra	Koordinator, IT sektor, savjetnici, uprava	mart
Objava preliminarnih rezultata na sajt Ispitnog centra nakon usmenog	Objavljeni rezultati	IT sektor	mart
Uvid takmičara nakon usmenog dijela	Broj učenika koji su došli na uvid	Koordinatorica, savjetnici,	mart
Prigovori takmičara (prijem prigovora, priprema ispitnog materijala, organizovanje komisija prigovor)	Broj prispjelih prigovora	Koordinatorica, savjetnici, komisija za prigovore, IT sektor, data manager	mart
Objava odgovora na prigovore i konačnih rezultata iz stranih jezika na sajt	Odgovori na prigovore	Koordinatorica, IT sektor,	mart
Štampanje konačnih rezultata i arhiviranje	Arhivirani rezultati	Koordinator, IT sektor, arhiva	mart
Priprema Stručnog uputstva i Informatora za Državno takmičenje za narednu godina	Pripremljen materijal	direktor, pomoćnici direktora, koordinator, savjetnici, pravnik, dizajner, stručni saradnici	avgust

Angažovanje autora testova i recezenata za pisanje zadataka za narednu godina	Potpisani ugovori	savjetnici, direktor, stručni saradnici, sekretar	septembar - oktobar
Objavljivanje Stručnog uputstva o Državnom takmičenju i rokova za prijavu za narednu godina	Objava na sajtu Ispitnog centra	Koordinator, IT sektor	avgust - septembar-
Kontinuirana saradnja sa školama vezano za pripremu i realizaciju Državnog takmičenja za narednu godina	Mailovi, pozivi, zahtjevi, prijave	Koordinator	decembar - mart
Priprema testova, CD i ostalog potrebnog materijala za Državno takmičenje za narednu godina	Pripremljen materijal	Saradnici, IT sektordizajner, savjetnici	novembar– februar
Objedinjavanje pristiglih prijava za takmičenje za narednu godina	Broj prijava	Koordinator, it sektor, arhiva	decembar
Importovati prijave i pripremiti preliminarne, odnosno konačne spiskove prijavljenih učenika po predmetima za narednu godina;	Broj prijavljenih takmičara po predmetima	IT sektor	decembar
Objava na sajtu Ispitnog centra za narednu godina	Objava na sajtu Ispitnog centra	IT sektor, koordinator	
Dizajn i priprema diploma za takmičenje	Pripremljene diplome	Dizajner	mart-april
Priprema templejta za izradu testova za Državno takmičenje 2025	Pripremljei templejzi	Dizajner	decembar
Priprema uputstava, diploma i ostalog materijala za Državno takmičenje 2025	Pripremljen materijal	Dizajner	decembar

Zbog promjene logotipa i vizuelnog identiteta Ispitnog centra, sav materijal će biti redizajniran

7. Pripreme za PISA 2025

PISA 2025 – Probno testiranje i izvještaji o rezultatima PISA 2022

PISA 2025 – Pripreme za Probno testiranje			
AKTIVNOST	REALIZATORI	SPOLJNI SARADNICI	VRIJEME REALIZACIJE
Komunikacija sa školama iz uzorka - imenovanje školskih koordinatora	nacionalni koordinatorski	direktori škola, školski koordinatori	januar 2024.
Internacionalna obuka - uživo a) procedure b) kodiranje - zadaci iz nauke	nacionalni koordinatorski data menadžer predmetni stručnjaci za nauku		januar - februar 2024.
Internacionalna obuka - onlajn Kodiranje zadataka iz čitanja i matematike	Predmetni stručnjaci za književnost i matematiku	Predmetni stručnjaci za književnost i matematiku	februar 2024.
Finalizacija materijala za testiranje učenika na kompjuteru	nacionalni koordinatorski data menadžer		januar-februar 2024.
Obuka školskih koordinatora	nacionalni koordinatorski, data menadžer	školski koordinatori	februar 2024.
Prikupljanje podataka o kompatibilnosti školskih kompjutera	data menadžer	školski ICT koordinatori	februar 2024.
Izrada uzorka i kontrola tačnosti podataka u spiskovima	data administrator	školski koordinatori, saradnik/administrativna podrška ili MEIS	februar - april 2024.
Prevođenje i verifikacija vodiča za bodovanje	nacionalni koordinatorski, dizajner	prevodioci, reconciler	februar 2024.
Obuka test-administratora	nacionalni koordinatorski, data menadžer	test-administratori (ne smiju biti stručnjaci iz testiranih predmeta)	mart 2024.
Priprema, umnožavanje i slanje materijala za Probno testiranje (spiskovi učenika, priručnici)	nacionalni koordinatorski, data menadžer, štamparija	administrativna podrška; tim za pakovanje; sigurna pošta CG	februar - mart 2024.

PISA 2025 – Probno testiranje

AKTIVNOST	REALIZATORI	SPOLJNI SARADNICI	VRIJEME REALIZACIJE
PROBNO testiranje u školama i tehnička podrška	nacionalni koordinator, data menadžer, 2 IT saradnika	test-administratori, ICT koordinatori; školski koordinatori	1. april - 10. maj 2024.
Nacionalna supervizija procedura testiranja u školama	nacionalni koordinator, članovi nacionalnog tima za međunarodna istraživanja		1. april - 10. maj 2024.
Vraćanje i kontrola vraćenog i apludovanog materijala	nacionalni koordinator, data menadžer	sigurna pošta CG, školski koordinatori, spoljni saradnici - administrativna podrška	april-maj 2024.

PISA 2025 – nakon Probnog testiranja

AKTIVNOST	REALIZATORI	SPOLJNI SARADNICI	VRIJEME REALIZACIJE
Obuke i kodiranje/ocjenjivanje testova i zanimanja	nacionalni koordinator, data menadžer, predmetni stručnjaci kao glavni koderi	predmetni stručnjaci za nauku, matematiku i čitanje - ocjenjivači; stručnjaci za stručne kvalifikacije (ISCO)	maj-jul 2024.
Unos, priprema i slanje baza podataka	data administrator (DA), data menadžer (DM)		maj - jul 2024.
Čišćenje i uređivanje baze podataka	data menadžer, nacionalni koordinator	školski koordinator	jul - septembar 2024.
Međunarodni upitnik o procesu sprovođenja Probnog testiranja; arhiviranje materijala i povratna informacija	nacionalni tim koji je učestvovao u istraživanju		oktobar 2024.

PISA 2025 – Pripreme za Glavno testiranje

AKTIVNOST	REALIZATORI	SPOLJNI SARADNICI	VRIJEME REALIZACIJE
Promotivni materijal za obrazovne institucije, nastavnike, udruženje roditelja, škole, učenike; website	nacionalni koordinator, dizajner	lektor	septembar-oktobar 2024.
Promocija PISA testiranja	nacionalni koordinator, menadžment IC	predstavnicima Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, ZZŠ, CSO, ZUNS	septembar-novembar 2024.
Internacionalna obuka za glavno testiranje	nacionalni koordinator, data menadžer		novembar 2024.
Uzorak - prikupljanje podataka za uzorkovanje, definisanje uzorka, datuma glavnog testiranja	nacionalni koordinator, menadžment IC	baza MEIS-a	oktobar - decembar 2024.

Priprema materijala za Glavno testiranje (testovi, upitnici i priručnici) - adaptacija i verifikacija , adaptacija materijala na albanski jezik	nacionalni koordinator, koordinator za albanski jezik	preuzimanje prijevoda od NC Albanije, predmetni profesori na albanskom jeziku	oktobar - decembar 2024.
Komunikacija sa školama iz uzorka - imenovanje školskih koordinatora	nacionalni koordinator	direktori škola, školski koordinatori; administrativna podrška	januar 2024.

PISA 2022 – Izvještaji o rezultatima

AKTIVNOST	REALIZATORI	SPOLJNI SARADNICI	VRIJEME REALIZACIJE
PISA 2022 - sekundarna analiza	nacionalni koordinator, savjetnici, data menadžer	ZZŠ, ZUNS, CSO	2024.
PISA 2022 – školski izvještaji	nacionalni koordinator data menadžer		januar, - februar 2024.

8. TIMSS 2023

Učešće Crne Gore u međunarodnim istraživanjima TIMSS istraživanje TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study / Trendovi u međunarodnom istraživanju obrazovnih postignuća iz matematike i prirodnih nauka) je međunarodni projekat koji upoređuje obrazovne rezultate na globalnom nivou i ispituje postignuća učenika iz matematike i prirodnih nauka na kraju četvrtog i osmog razreda osnovne škole. TIMSS je projekat Međunarodnog udruženja za evaluaciju obrazovnih postignuća (International Association for the Evaluation of Education Achievement – IEA), a stručno rukovođenje istraživanjem, na međunarodnom planu predvodi – Međunarodni istraživački centar za TIMSS i PIRLS sa Boston koledža (TIMSS&PIRLS International Study Center, Boston College). U Crnoj Gori, istraživanje sprovodi Ispitni centar.

TIMSS istraživanje se realizuje od 1995. god. svake četvrte godine, pružajući 24 godine trendova u globalnim postignućima učenika u matematici i prirodnim naukama. Crna Gora drugi put učestvuje u TIMSS istraživanju. Sprovodio se ciklus TIMSS 2019 i TIMSS 2023.

Tokom 2023, nakon zahtjevne pripreme, organizovano je glavno testiranje TIMSS 2023. Istraživanje se sprovodilo u periodu april-maj 2023. godine u 141. osnovnoj školi, na uzorku od oko 4500 učenika. Nakon toga je završena obuka za kodiranje i otpremljene su baze sa podacima, a tome je prethodila detaljna provjera podataka dobijenih iz škola.

U 2024. godini radiće se na čišćenju baza u dogovoru sa IEA iz Hamburga. Tokom godine potrebno je odabrati ugledne saradnike i sastaviti radnu grupu koja će biti zadužena za pisanje nacionalnog izvještaja, a koji će biti objavljen tek nakon objave međunarodnih rezultata.

Nacionalna koordinatorka i rukovodilac za podatke su u obavezi da prate sve obuke, a tokom 2024. godine će se početi sa obukama za odabir i pisanje zadataka za novi TIMSS ciklus.

Po završenom ciklusu svake studije, nacionalna koordinatorka je u obavezi da napiše Enciklopediju u kojoj je opisan obrazovni sistem Crne Gore, sa akcentom na kurikulum matematike i prirodnih nauka. Takođe, nakon završenog testiranja potrebno je da uradi anketu u vezi sa kurikulumom testiranih oblasti i posebne inicijative preduzete u izučavanju istih.

TIMSS LONGITUDINAL

Tokom 2023. godine počele su pripreme za istraživanje TIMSS Longitudinal. Pripreme za testiranje obuhvataju i pripremu, prevođenje i adaptaciju priručnika za školske koordinate i test-administratore, kao i priručnike za provjeru računara koji će se koristiti za sprovođenje istraživanja. Imenovanje školskih koordinatora u školama iz uzorka takođe je završeno krajem 2023.godine. Odabir test-administratora, popunjavanje obrazaca kao i ostalih formi radiće se u prvoj polovini 2024. godine.

Testiraju se učenici 5. razreda, tj. isti učenici 4. razreda koji su bili testirani u TIMSS 2023 istraživanju. Naime, radi se o istraživanju postignuća kod istih učenika, godinu dana starijih. Za sprovođenje ovog testiranja neophodna je kompletna logistička podrška kao i za TIMSS 2023.

Početakom 2024. godine nacionalna koordinatorka će organizovati nekoliko online obuka za školske koordinate, za glavno TIMSS testiranje. Tome prethodi niz kontakata i komunikacija sa školama, a glavna kontakt osoba je upravo školski koordinator.

U 2024. godini radiće se na prevođenju novih zadataka, adaptaciji obrazaca i priručnika neophodnih za saradnike, kao i prevod pitanja iz upitnika. Nakon toga slijedi složeni proces verifikacije, kako bi svi prevodi bili usaglašeni sa ostalim jezičkim verzijama zemalja učesnica. Takođe, u 2024. godini radiće se na adaptaciji i prevođenju priručnika za školske koordinate i administratore, priručnika za internacionalnu kontrolu kvaliteta izvođenja testiranja, kao i prevod priručnika za bodovanje

Budući da se sva istraživanja rade na kompjuteru provjera za digitalno testiranje će se obaviti mjesec dana prije zakazanog testiranja. Provjera nacionalnog TIMSS Longitudinal mini-playera koji sadrži sve zadatke i Student Questionnaire mini-playera koji sadrži pitanja iz upitnika je neophodna. U ovom ciklusu učenici jednog broja škola radiće online testove i upitnike, dok će učenici škola u kojima nema dobra internet konekcija raditi na USB uređaju.

Imajući u vidu činjenicu da se TIMSS Longitudinal sprovodi digitalno, napominjem da se veliki dio vremena posvjećuje i obukama za korišćenje WinW3S i OSS softwara, kao i RM softwara. U 2024. godini planiran je rad na anketama o načinu sprovođenja TIMSS-a.

Od velike važnosti je napomenuti održavanje i kontinuirano prisustvo obukama tokom 2024. godine:

1. za uzorkovanje škola i individualne konsultacije;
2. za pisanje i bodovanje zadataka,
3. za kodiranje,
4. za prevođenje koristeći RM software,
5. za korišćenje OSS i WinW3S software, kao i
6. obuka za upravljanje podacima.

9. PIRLS ISTRAŽIVANJE

Razvijanje čitalačkih vještina ključno je za napredak djece i jedna je od najvažnijih kompetencija koju učenici stiču u prvim godinama svog obrazovanja. Stoga, IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement – Međunarodno udruženje za evaluaciju obrazovnih postignuća) redovno sprovodi testiranje čitalačke pismenosti učenika i faktora koji utiču na istu. PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study - Međunarodno testiranje razvoja čitalačke pismenosti) testiranjem mjere se postignuća učenika u četvrtom razredu osnovne škole i njihova iskustva u učenju čitanja kod kuće i u školi.

PIRLS testiranje je prvi put sprovedeno 2001. godine i od tada se sprovodi svake 5. godine. Crna Gora je prvi put učestvovala na ovom testiranju u ciklusu PIRLS 2021. Iako je bilo sve organizovano za probno PIRLS testiranje, zbog pandemije COVID 19, nije sprovedeno. Kontinuirane pripreme i otežana realizacija glavnog testiranja PIRLS 2021 sprovedeno je u periodu od 30. marta do 20. maja 2021. godine u 140 osnovnih škola. Zbog loše epidemiološke situacije u zemlji bilo je neophodno poštovati sve mjere Instituta za javno zdravlje, što je istovremeno otežavalo sprovođenje kompleksnog istraživanja. Nakon objave rezultata radilo se na pisanju nacionalnog izvještaja. U 2024. godini planirano je da se uradi Sekundarna analiza PIRLS 2021 podataka.

Takođe, u istoj godini fokus je na pripremama za učešće u sljedeći ciklus PIRLS 2026. Budući da se radi o veoma zahtjevnom istraživanju, naročito sad kada se sprovodi digitalni PIRLS, neophodno je pripremiti logistiku za sprovođenje istog.

Proces odabira i pisanja zadataka za novi ciklus ove studije je započeo u 2023. godini, tako da će se to nastaviti i u 2024. godini, s obzirom na činjenicu da je u pitanju čitalačka pismenost, neophodno je posvetiti više vremena.

Budući da se zbog COVID-a u mnogim zemljama PIRLS 2021 istraživanje odlagalo više puta i nije postojala mogućnost da se sprovede prema ranije utvrđenom rasporedu, samim tim i zvanična objava međunarodnih rezultata je odložena za 2023. godinu. Naime, PIRLS 2021 u zemljama učesnicama sproveden je u 3 talasa i to neke zemlje su sprovele istraživanje tokom 2021. godine, dok su tri zemlje učesnice odložile sprovođenje za 2022. godinu što opravdava i odlaganje zvaničnog objavljivanja međunarodnih rezultata.

U toku 2023. godine radilo se na pisanju poglavlja za knjigu Dinaric Perspectives on PIRLS 2021. Nacionalni koordinatori iz regiona (Slovenija, [Srbija](#), Hrvatska, [Bosna i Hercegovina](#), [Sjeverna Makedonija](#), Albanija i [Kosovo](#)) zemalja učesnica u PIRLS 2021 istraživanju sastavili su poglavlja koja će objediniti u knjigu. Teme poglavlja su različite, a tim za Crnu Goru, koji čine nacionalna koordinatorica Marina Radović (Ispitni centar), dr Dijana Vučković (Univerzitet Crne Gore) i dr Jelena Radišić (Univerzitet Oslo) radi na pisanju poglavlja koje je u draft verziji dobilo i novi naslov „Digitalne kompetencije i informatička oprema kao preduslovi za školovanje u doba prekida obrazovanja“.

Knjiga Dinarska perspektiva na PIRLS 2021 biće objavljena u oktobru 2024.godine na Generalnoj skupštini IEA.

Na pisanju poglavlja „Školovanje u doba pandemije“ rade dr Dijana Vučković (Univerzitet Crne Gore), psihometričarka Zorica Minić (Ispitni centar) i Jan-Philipp Wagner (IEA Amsterdam).

10. CJELOŽIVOTNO UČENJE/NACIONALNE STRUČNE KVALIFIKACIJE

Ispitni centar će u 2024. godini nastaviti rad na razvoju nacionalnih stručnih kvalifikacija, unapređivati postojeće i uvoditi inovativne metode u postupku priznavanja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja.

Planirane aktivnosti u 2024. godini:

1. praćenje, analiza i primjena novih zakonskih rješenja i propisa koji se odnose na postupak sticanja nacionalne stručne kvalifikacije;
2. rad na uvođenju novih smjernica za priznavanje neformalnog obrazovanja i informalnog učenja u cilju sticanja stručnih kvalifikacija, ključnih vještina i kompetencija;
3. uporedna analiza i prenos inovacija u postupku oblikovanja, sticanja i priznavanja mikro kvalifikacija;
4. dopuna liste licenciranih ispitivača putem raspisivanja javnih poziva;
5. dopuna Programa za osposobljavanje za ispitivača u postupku sticanja nacionalne stručne kvalifikacije;
6. kontinuirano unapređenje metodologije testiranja u oblasti obrazovanja odraslih i usklađivanje sa izmjenama Ispitnih kataloga;
7. realizacija obuke kandidata za licencirane ispitivače;
8. organizovanje i sprovođenje provjere znanja kandidata za ispitivače;
9. praćenje sprovođenja ispita za sticanje nacionalne stručne kvalifikacije;
10. intenziviranje saradnje sa Centrom za stručno obrazovanje, nadležnim Ministarstvom i Zavodom za zapošljavanje u smislu primjene Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama.

11. MEĐUNARODNA TAKMIČENJA

Ispitni centar će 2024. godine organizovati i koordinirati odlazak učenika na sledeća međunarodna takmičenja:

- ▶ 41. Balkanska matematička olimpijada
- ▶ 35. Međunarodna olimpijada iz biologije, Astana, Kazahstan
- ▶ 65. Međunarodna matematička olimpijada, Bath, Velika Britanija
- ▶ 54. Međunarodna olimpijada iz fizike, Iran
- ▶ 56. Međunarodna olimpijada iz hemije, Rijad, Saudijska Arabija
- ▶ 20. Međunarodna geografska olimpijada, Dablin, Irska
- ▶ 36. Međunarodna informatička olimpijada, Aleksandrija, Egipat
- ▶ 31. Balkanska informatička olimpijada, 28. Juniorska balkanska matematička olimpijada

12. PROVJERA ZNANJA CRNOGORSKOG JEZIKA ZA PRIJEM U CRNOGORSKO DRŽAVLJANSTVO

Na osnovu člana 8 Zakona o crnogorskom državljanstvu, Vlada Republike Crne Gore je na sjednici od 31. jula 2008. godine donijela Odluku o određivanju stručne organizacije za utvrđivanje kriterijuma i provjeru znanja crnogorskog jezika u postupku prijema u crnogorsko državljanstvo. Prema ovoj odluci, Ispitni centar utvrđuje kriterijum i vrši provjeru znanja crnogorskog jezika.

I tokom 2024. godine, Ispitni centar će na osnovu svjedočanstva/diplome o završenoj školi na području Crne Gore, bivše SFRJ, SRJ i SCG, izdavati potvrde o znanju crnogorskog jezika, odnosno za kandidate koji ne posjeduju navedenu dokumentaciju organizovati polaganje ispita iz crnogorskog jezika, a prema predviđenom programu i pred stručnom komisijom.

13. OSTALE AKTIVNOSTI

Ispitni centar će kontinuirano saradivati sa obrazovnim institucijama, a njegovi predstavnici biće članovi u radnim grupama/tijelima/projektima/komisijama koje će realizovati zadatke i aktivnosti u 2024. godini. Takođe, Ispitni centar će saradivati sa obrazovnim institucijama u regionu, kao i sa međunarodnim institucijama.

Ispitni centar će sprovoditi aktivnosti u skladu sa zakonskim rješenjima i važećim strategijama.

Na nivou institucije u 2024. u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima planirane su sljedeće aktivnosti:

1. Izrada Plana za unapređenje upravljanja i kontrola
2. Izrada godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2023.
3. Izrada Izvještaja o realizaciji Plana integriteta JU IC za 2024.
4. Ažuriranje Registra rizika za 2024.
5. Izrada Izvještaja o realizaciji registra rizika za 2024.
6. Izrada Izvještaja o medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga od strane organa javnog sektora.

Ispitni centar će ažurirati Knjigu procedura kojom će se uspostaviti sistem kvaliteta, što će rezultirati dobijanjem međunarodne oznake kvaliteta.

Ispitni centar će pripremiti izvještaje i planove u skladu sa propisima koji regulišu oblast finansija, računovodstva i javnih nabavki.

Ispitni centar će donijeti nova uputstva za polaganje maturalnog i stručnog ispita, eksterno testiranje na kraju trećeg ciklusa osnovne škole i nacionalno testiranje, u skladu sa izmjenama pravilnika koji regulišu ovu oblast.

